

Sygn. akt III CKN 440/00

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2001 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Gerard Bieniek (przewodniczący)

SSN Hubert Wrzeszcz (sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

Protokolant Bożena Kowalska

w sprawie z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej „K.” w K.
przeciwko K. S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej w dniu 5 października 2001 r.

na rozprawie

kasacji pozwanego od wyroku Sądu Wojewódzkiego w K.

z dnia 23 września 1998 r., sygn. akt II Ca (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania i orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Powódka domagała się zasądzenia 13 848 zł z tytułu uzupełnienia kosztów budowy mieszkania na skutek ich aktualizacji według wskaźnika cen z drugiego kwartału 1996 r.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa; zakwestionował prawidłowość aktualizacji kosztów i podniósł zarzut potrącenia 13 172,99 zł z tytułu kar umownych.

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 15 grudnia 1997 r. oddalił powództwo. Z ustaleń Sądu wynika, że strony dnia 17 września 1995 r. zawarły umowę o sfinansowanie kosztów budowy mieszkania własnościowego w K. Całkowity szacunkowy koszt mieszkania, określony w umowie na 61 776 zł podlegał – zgodnie z § 3 ust. 3 umowy – kwartalnej aktualizacji według wskaźnika wzrostu cen „czynników produkcji budowlano – montażowych GUS za dany kwartał”. Pozwany wezwany przez Spółdzielnię do uzupełnienia kosztów budowy mieszkania o 16 848 zł na skutek ich aktualizacji, wpłacił 3000 zł.

Mieszkanie zostało oddane do użytku po upływie umówionego terminu i posiadało liczne usterki.

Sąd Rejonowy oddalił powództwo, ponieważ uznał, że powódka nie udowodniła wysokości dochodzonego roszczenia.

Na skutek apelacji powodowej Spółdzielni, Sąd odwoławczy zmienił rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji i zasądził od pozwanego na rzecz powódki 13 848 zł i orzekł o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy – po uzupełnieniu postępowania dowodowego – uznał, że dochodzone roszczenie jest uzasadnione. Podkreślił, powołując się na art. 208 § 1 i 226 § 1 Prawa Spółdzielczego oraz na § 3 ust. 3 umowy z dnia 17 sierpnia 1995 r., że pozwany jest zobowiązany uczestniczyć w kosztach budowy mieszkania rzeczywiście poniesionych przez Spółdzielnię, bez potrzeby zawierania przez stronę aneksu do umowy z dnia 17 sierpnia 1995 r.

Pozwany oparł kasację na drugiej podstawie, przytaczając art. 393¹ pkt 2 k.p.c., i w jej ramach zarzucił naruszenie art. 382 i 233 § 1 k.p.c. oraz art. 204 § 1 Prawa spółdzielczego, art. 353 i 471 k.c. Powołując się na tę podstawę wniósł

o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja – zgodnie z art. 393¹¹ k.p.c. w wersji sprzed 1 lipca 2000 r. – podlega rozpoznaniu w granicach kasacji (z wyjątkiem nieważności postępowania), które wyznaczają podstawy i wnioski kasacyjne. Oparcie kasacji wyłącznie na drugiej podstawie z art. 393¹ k.p.c. pozwala rozpoznać jedynie zarzuty naruszenia przepisów postępowania. Nie podlegają natomiast kontroli kasacyjnej zarzuty naruszenia prawa materialnego, ponieważ przytoczenie ich w ramach podstawy z art. 393¹ pkt 2 k.p.c., nie może oznaczać, że kasacja jest oparta także na pierwszej podstawie z art. 393¹ k.p.c. (wyrok SN z dnia 26 marca 1997 r., II CKN 50/97 OSNC 1997, nr 9, poz. 127).

Naruszenia art. 382 k.p.c. skarżący dopatrywał się w pominięciu przez sąd drugiej instancji materiału sprawy, który dotyczy zarzutu potrącenia.

Podniesiony przez skarżącego zarzut obrazy przytoczonego przepisu okazał się uzasadniony. Z akt sprawy wynika, że pozwany w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji zgłosił zarzut potrącenia 13 172,94 zł z tytułu kar umownych (k. 16). Ze względu na powody oddalenia powództwa przez Sąd Rejonowy, nie zachodziła potrzeba merytorycznej oceny tego zarzutu w pierwszej instancji. Nabrała ona natomiast znaczenia w postępowaniu odwoławczym, ponieważ sąd drugiej instancji zmienił wyrok Sądu Rejonowego i uwzględnił powództwo. W tej sytuacji pominięcie przez Sąd Okręgowy zarzutu potrącenia (pozwany podtrzymał go w postępowaniu odwoławczym) jest naruszeniem art. 382 k.p.c., który stanowi że sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym i mogło mieć wpływ na wynik sprawy.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku (art. 393¹³ k.p.c. i 108 § 2 k.p.c. w zw. z art. 393¹⁹ k.p.c.).